

Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Organisatie(structuur)	4
2.1 Bestuur	
2.2 Dagelijkse leiding	
2.3 Freelancers	
2.4 Vrijwilligers	
2.5 Beleidscommissie	
3. Strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg	7
3.1 Kwaliteit	
3.1.1 Kwaliteitsregister kraamverzorgenden	
3.1.2 Kwaliteitskeurmerk	
3.1.3 Kwaliteitsindicatoren	
3.2 Scholing	
3.2.1 (Her)registratie eisen kraamverzorgenden	
3.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen	
3.2.3 Beroepscompetentieprofiel	
3.2.4 Opleidingsveld	
3.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht	
3.3.1 Landelijke monodisciplinaire protocollen	
3.3.2 Landelijke multidisciplinaire richtlijnen	
3.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners	
3.3.4 Website	
3.3.5 Special	
3.3.6 Dag van de Kraamzorg	
3.4 Ketensamenwerking	
3.5 Onderzoek	
3.6 Innovaties	
3.6.1 Digitale kraamzorg	
3.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst	
4. Financiën	12
4.1 Vaste inkomsten	
4.2 Subsidies	
4.3 Sponsoring	
5. Tot slot	14

Bijlage: Jaarcijfers Kenniscentrum Kraamzorg 2018

15

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag van het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ) over 2018.

2018 stond in het teken van de nieuw op te stellen Herregistratie-eisen die vanaf 1 april 2019 ingaan. Er werd een Herregistratiecommissie in het leven geroepen die een half jaar lang keihard gewerkt heeft om het kader te schetsen voor de nieuwe Herregistratie-eisen. In het najaar van 2018 is alles in gang gezet om deze eisen te implementeren en de kraamzorgorganisaties en opleiders te informeren.

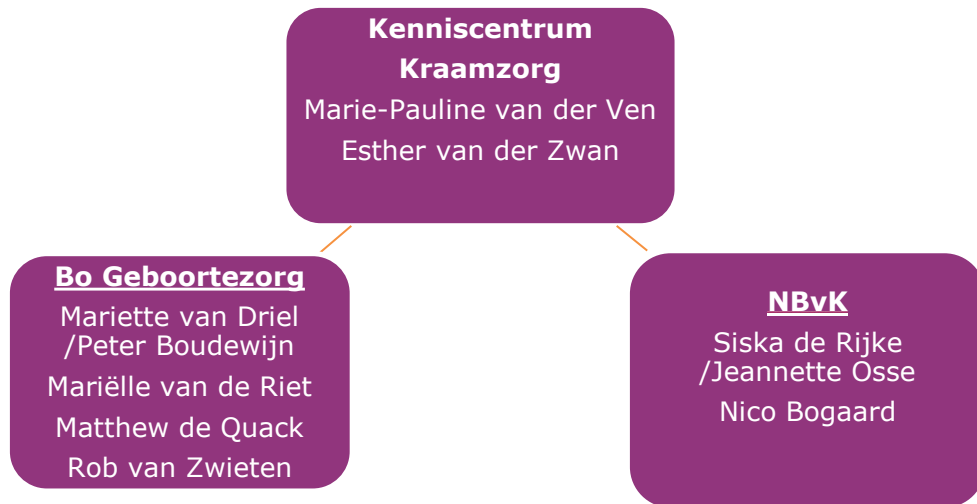
Om de Accreditatie nog meer op de kaart te zetten is er vanaf augustus 2018 een beleidsmedewerker aangenomen om zo nog meer tijd en aandacht aan de bij- en nascholing te kunnen besteden. Goede bij- en nascholing is immers de basis voor verdere professionalisering van de kraamverzorgenden.

Dit jaar stond ook in het teken van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Per 1 mei 2018 moet iedereen die gegevens beheert zich houden aan de AVG. Ook voor het Kenniscentrum Kraamzorg is het van groot belang om de AVG goed uit te voeren omdat het KCKZ verantwoordelijk is voor uw gegevens, en voor ruim 10.000 gegevens van anderen.

Het afgelopen jaar bleek maar weer dat het Kenniscentrum Kraamzorg niet meer weg te denken is uit de kraamzorgsector en het netwerk van Geboortezorg en haar stakeholders.

2. Organisatiestructuur

De bestuurlijke structuur van het Kenniscentrum Kraamzorg ziet er in de verslagperiode als volgt uit:

2.1 Bestuur

De Branche-organisatie Bo Geboortezorg (BO) vaardigt vier personen af in het bestuur van de stichting, de Nederlandse Beroepsvereniging voor Kraamverzorgenden (NBvK) vaardigt twee personen af.

Het bestuur is in de verslagperiode vijf maal bij elkaar geweest in vergadering.

Het bestuur van Stichting Kenniscentrum Kraamzorg is in de verslagperiode als volgt samengesteld:

Mariette van Driel/ Peter Boudewijn	(Bo Geboortezorg)	voorzitter
Nico Bogaard	(NBvK)	secretaris
Siska de Rijke/ Jeannette Osse	(NBvK)	(secretaris)
Matthew de Quack	(de kleine Amsterdammer/Bo)	penningmeester
Mariëlle van de Riet	(Koru Kraamzorg/Bo)	bestuurslid
Rob van Zwieten	(Naviva/Bo)	bestuurslid

Op 31 januari 2018 heeft Siska de Rijke afscheid genomen van het bestuur van het Kenniscentrum Kraamzorg. Jeannette Osse nam op 18 april 2018 het stokje als bestuurslid van haar over namens de NBvK. Vervolgens trad op 20 juni 2018 Rob van

Zwieten namens Bo Geboortezorg toe als bestuurslid tot het bestuur. En op 10 oktober 2018 nam Mariette van Driel afscheid en gaf die dag de voorzittershamer over aan Peter Boudewijn.

2.2 Dagelijkse leiding

Het Kenniscentrum Kraamzorg opereert ook in deze verslagperiode als een kleine slagvaardige organisatie met een parttime directeur die verantwoordelijk is voor de richting van het Kenniscentrum Kraamzorg. Zij geeft, in samenwerking met het bestuur, invulling aan de missie, visie en doelstellingen en het daaruit voortvloeiende strategische beleid van het Kenniscentrum Kraamzorg en draagt zorg voor structurele financiering. De eveneens parttime secretaris biedt hierin ondersteuning en geeft mede uitvoering hieraan. De directeur legt verantwoording af aan het hierboven genoemde bestuur.

De dagelijkse leiding van het Kenniscentrum Kraamzorg bestaat op 31 december 2018 uit:

Marie-Pauline van der Ven	directeur, 16 uur
Esther van der Zwan	secretaris, 24 uur
Annemiek Smittenaar	beleidsmedewerker, 24 uur
Mirjam Duindam	managementassistente, 18 uur
Daisy Luiten	managementassistente, 24 uur

Vanaf augustus 2018 is het team versterkt met een beleidsmedewerker voor 24 uur per week. Haar focus ligt op de Accreditatie en alles wat daar bij komt kijken.

2.3 Freelancers

Voor de website (bouwer en webwriter), de APP, inhoudsdeskundige voor de accreditatiecommissie en voor financiën wordt tot op heden succesvol gewerkt met vaste freelancers. Voor incidentele zaken is het goed om met freelancers te blijven werken. Voor de Accreditatiecommissie en andere inhoudelijke zaken werken we met 2 beleidsmedewerkers, één van hen heeft een arbeidsovereenkomst met het KCKZ, de ander werkt als freelancer.

2.4 Vrijwilligers

Ook dit verslagjaar hebben vrijwilligers zich ingezet vanuit de NBvK en de kraamzorgorganisaties door deel te nemen aan de Herregistratiecommissie 2019. Een hele actieve commissie met veertien leden, zij hebben zich enthousiast ingezet om het kader te schetsen voor de nieuwe Herregistratie-eisen 2019. Zij zijn vanaf februari 2018 een half jaar lang elke maand bij elkaar gekomen en hebben geweldig werk afgeleverd, wij zijn hen daar zeer dankbaar voor.

2.5 Beleidscommissie

De Beleidscommissie is dit verslagjaar één maal bij elkaar gekomen.

De Beleidscommissie bestaat uit zes leden en heeft de volgende aandachtsgebieden: (Her)registratie eisen kraamverzorgenden, Accreditatie (opleidings-)instellingen, Landelijke monodisciplinaire protocollen en multidisciplinaire richtlijnen, PR (Website, APP, Nieuwsbrief), Dag van de Kraamzorg.

Om de activiteiten van de Beleidscommissie te ondersteunen zijn er Subcommissies ingesteld met subcommissieleden waarin altijd ook een Beleidscommissielid zit, dit zijn

de Herregistratiecommissie, de Accreditatiecommissie en een commissie voor het beheer en het bijhouden van de wijzigingen Landelijke protocollen

3. Strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg

Het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020 was dit verslagjaar ook weer leidend voor de activiteiten van het Kenniscentrum Kraamzorg. Hieronder verslag van de activiteiten die zijn ontwikkeld via de zes beleidsterreinen die het uitgangspunt zijn van de strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg.

3.1 Kwaliteit

3.1.1 Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden

Eind 2018 stonden er 9403 kraamverzorgenden in het Kwaliteitsregister.

3.2 Scholing

Op het gebied van scholing werden deze verslagperiode verdere stappen gezet. De focus lag dit jaar m.n. op de te ontwikkelen nieuwe Herregistratie-eisen die de basis vormen voor de scholingen in de komende vier jaar en die vanaf 1 april 2019 van kracht zullen zijn.

3.2.1 Herregistratie Kraamverzorgenden

2018 stond in het teken van de nieuw op te stellen Herregistratie-eisen die vanaf 1 april 2019 ingaan.

Vooruitlopend hierop had het Kenniscentrum Kraamzorg in het najaar van 2017 al vijf regiobijeenkomsten georganiseerd op verschillende plekken in het land. Hier konden alle deelnemers feedback geven op de eerste Herregistratieperiode en in het tweede gedeelte van het programma kon men input geven op de nieuwe Herregistratie-eisen die vanaf april 2019 ingaan.

Eind 2017 is samen met de Beleidscommissie vervolgens een start gemaakt met de formering van de nieuwe Herregistratiecommissie die vanaf 2018 zich moest gaan buigen over de nieuwe Herregistratie-eisen vanaf 1 april 2019. Deelnemers aan de regiobijeenkomsten konden zich opgeven voor deze commissie.

Vanaf februari 2018 is de Herregistratiecommissie met 14 leden, vanuit de NBvK en vanuit kraamzorgorganisaties uit de vier windstreken van het land, gedurende een half jaar zes keer bij elkaar geweest. Er is keihard gewerkt door hen om het kader te schetsen voor de nieuwe Herregistratie-eisen om vervolgens tot nieuwe Herregistratie-eisen te komen. In het najaar van 2018 is alles in gang gezet om deze eisen te implementeren en de kraamzorgorganisaties en opleiders te informeren via regiobijeenkomsten begin 2019.

3.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen

De Accreditatiecommissie bestond deze verslagperiode uit twee Beleidsmedewerkers, vanaf augustus 2018 versterkt met een nieuwe beleidsmedewerker. Zij worden ondersteund door deskundigen op de verschillende specialistische terreinen. Deze verslagperiode is er wederom veel aandacht uitgegaan naar de aanscherping van de accreditatie en de visitaties van de scholingen. Maar de focus lag dit jaar ook op de instellingsaccreditaties. Een aantal organisaties die een instellingsaccreditatie hebben, bleken niet aan de eisen te voldoen en worden vervolgens een jaar intensief gevolgd. In 2018 stonden er 33 visitaties van de geaccrediteerde scholingen gepland, 7 visitaties zijn helaas afgezegd. De visitaties zijn uitgevoerd op o.a. de volgende thema's:

- Borstvoeding;
- Acute verloskunde;
- EHBO;
- Hechting.

Deze visitaties hebben weer veel kennis en inzichten opgeleverd.

3.2.3 Beroepscompetentieprofiel (BCP)

Er wordt nog steeds gewerkt aan de aanpassing van de Kwalificatiedossiers aan het BCP van zowel de branche-erkende opleidingen als de MBO-opleidingen. Dit blijkt een langdurig traject te zijn waarin we afhankelijk zijn van andere partners. Vanaf 2018 is er i.s.m. het CZO (College Zorg Opleidingen) gewerkt aan het Kwalificatiedossier van de branche-erkende opleidingen kraamzorg. Het Kenniscentrum Kraamzorg zit samen met leden van ROC's, Bo Geboortezorg en het CZO in een commissie hiervoor, het is een intensieve opgave die tot in 2019 doorloopt. In de commissie die gaat over het Kwalificatiedossier van de Verzorgende IG opleidingen uitstroom kraam vertegenwoordigt Bo de kraamzorgsector. Ook dit traject loopt nog.

3.2.4 Opleidingen

3.2.4.1 Externe opleidingen

In deze verslagperiode is er regelmatig contact geweest en is er informatie uitgewisseld met de verschillende opleidingscoördinatoren van verschillende ROC's in het land. Duidelijk is dat er een sterke behoefte is aan richting middels nieuwe Kwalificatiedossiers voor alle kraamzorgopleidingen (zie ook BCP).

Visiedocument Opleidingen

In 2018 is het Kenniscentrum Kraamzorg aan de slag gegaan met de Kwalificatiedossier van de branche-erkende opleidingen via het CZO. Als de beide Kwalificatiedossiers gereed zijn moet een nog op te stellen Visiedocument Opleidingen duidelijkheid verschaffen over de toekomstige insteek rond opleiden.

3.2.4.1 Interne opleidingen

E-learning Kenniscentrum Kraamzorg

Eind 2018 zijn de door het Kenniscentrum Kraamzorg zelf ontwikkelde e-learning observatie kraamvrouw en de e-learning observatie baby bij elkaar ongeveer 850 keer gemaakt.

In het najaar van 2017 zijn afspraken met het Trimbos Instituut gemaakt om gezamenlijk een e-learning te ontwikkelen speciaal voor kraamverzorgenden rond Post Partum Depressie. Deze e-learning is er al voor verloskundigen. Het Trimbos Instituut wil haar kennis rond dit onderwerp tegen betaling inzetten. De opbrengsten van de e-learning zullen dan voor het Kenniscentrum Kraamzorg zijn. Begin 2018 is gestart met de ontwikkeling van de e-learning samen met het Trimbos Instituut. Op de Dag van de Kraamzorg in september is deze nieuwe e-learning gelanceerd. De kosten van de e-learning zijn € 25,00.

3.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht

3.3.1 Landelijke monodisciplinaire Protocollen

Via het mailadres protocollen@kenniscentrumkraamzorg.nl kan men op- en aanmerkingen over de protocollen en handelingen sturen. Deze mails worden regelmatig bekeken en indien niet direct van belang worden ze twee maal per jaar door een commissie bekeken en beoordeelt en indien relevant overgenomen in de protocollen en handelingen. Van wijzigingen in de protocollen en handelingen wordt men op de hoogte gebracht.

In 2018 is deze commissie één maal bij elkaar geweest om de 35 mails te beoordelen en de wijzigingen te implementeren. De veranderingen in de protocollen en handelingen zijn in september 2018 gecommuniceerd via de e-nieuwsbrief en een wijzigingsformulier in de APP. In de protocollen zijn zestien toevoegingen/wijzigingen doorgevoerd en de handelingen zijn zes toevoegingen/wijzigingen doorgevoerd.

3.3.2 Landelijke multidisciplinaire Richtlijnen:

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft in 2018 meegewerkt aan de ontwikkeling van twee richtlijnen in de volgende werkgroepen:

- Werkgroep Ontwikkeling Multidisciplinaire richtlijn Spontane Partus;
- Werkgroep ontwikkeling Multidisciplinaire richtlijn Postnatale zorg.

3.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners

Er is een heel goed contact met de belangrijke inhoudelijke samenwerkingspartners in de Geboortezorg. Er zijn afspraken met elkaar gemaakt en er vinden met de verschillende partners regelmatig telefonisch dan wel persoonlijk overleg plaats. Ook besteedt het Kenniscentrum Kraamzorg aandacht aan de inhoudelijke onderwerpen van deze samenwerkingspartners in de e-nieuwsbrief.

Het Kenniscentrum Kraamzorg was in 2018 deelnemer bij de volgende overleggen:

- Lid van de Task Force Rookvrij opgroeien;
- Lid Nationaal Platform Borstvoeding (nu: Borstvoedingsraad)
  - Lid lobby werkgroep t.b.v. borstvoeding richting ministerie;
- Lid Klankbordgroep Promise van het Longfonds;
- Lid Platform veilige en gezonde kansrijke start via de Bernard van Leer Foundation;
- Lid werkgroep herziening Meldcode;
- Lid werkgroep Melkvoeding (nu: Voed je baby);
- Lid Commissie CZO herziening Kwalificatiedossier;
- Lid werkgroep AVAG.

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft hiermee een duidelijke rol en plek in de keten.

3.3.4 Website, e-Nieuwsbrief/Digitale communicatie

De website, www.kenniscentrumkraamzorg.nl, geeft toegang tot het Kwaliteitsregister, de Accreditatiesystematiek, de scholingsagenda en de Landelijke Protocollen. Tevens brengt het KCKZ via de website wekelijks wisselende inhoudelijke onderwerpen rond de kraamzorg voor het voetlicht. In 2018 lagen de website bezoeken per maand tussen de 8000 en 10.000 bezoekers.

Naast de website werd er regelmatig een e-nieuwsbrief uitgestuurd aan alle geregistreerde kraamverzorgenden, alle kraamzorgorganisaties en ketenpartners uit de Geboortezorg en anderen geïnteresseerden. In de verslagperiode zijn er negen e-nieuwsbrieven verstuurd.

Ook worden de berichten uit de e-nieuwsbrief en van de website doorgezet naar de Facebookpagina van het Kenniscentrum Kraamzorg. Eind 2018 had het Kenniscentrum Kraamzorg bijna 4200 volgers op Facebook.

Voor actuele zaken wordt er gebruik gemaakt van twitter.

3.3.5 Special

De Special wordt uitgegeven in samenwerking met Y-publicaties die ook KraamSupport uitgeeft en wordt meegestuurd met de KraamSupport. Het Kenniscentrum Kraamzorg zorgt voor de inhoud van de Special. In 2018 is de Special twee keer uitgegeven en verstuurd aan alle kraamverzorgenden die in het Kwaliteitsregister staan en daar prijs op stellen. De thema's van de Special waren: Rookvrij opgroeien en de onderwerpen van Dag van de Kraamzorg

3.3.6 Dag van de Kraamzorg

In dit verslagjaar stond de Dag van de Kraamzorg in het teken van Voorlichting & Preventie. Alle workshops en de Kennisstraat stonden in het teken van dit onderwerp. Deze dag vond wederom begin september plaats in Nieuwegein. Naast het plenaire programma en de markt met sponsors was er ook weer een Kennisstraat waar de kraamverzorgenden kennis kunnen ophalen.

3.3.6 Kraamzorg op maat

Bo Geboortezorg, KCKZ en de NBvK stonden in de startblokken om in 2017 aan de slag te gaan met Kraamzorg op maat, een gezamenlijke project. Helaas is het projectvoorstel door VWS niet geaccepteerd.

Bo is, i.s.m. het KCKZ, echter toch voortvarend aan de slag gegaan en heeft met beperkte eigen middelen ingezet op het opstellen van een eigen projectplan 'Zinnige Kraamzorg'. Met dit project is in 2018 gestart wat heeft geresulteerd in een visie op Zinnige Kraamzorg.

Om verder invulling te geven aan de visie, en daarmee ook aan spoor twee van het tweesporenbeleid van Minister Schippers, zijn het KCKZ en Bo wederom met VWS in gesprek gegaan over een subsidie. Een eerste gesprek vond plaats op 19 december 2018. Vervolg gesprekken volgden in 2019.

3.4 Ketensamenwerking

De ketenpartners weten het KCKZ inmiddels te vinden om samen te werken op het gebied van kwaliteit- en deskundigheidsbevordering én zorginhoud. Het KCKZ vertegenwoordigt de sector kraamzorg bij multidisciplinair overleg en in werkgroepen en informeert de gehele sector over belangrijke ontwikkelingen op dit gebied. Een duidelijk voorbeeld van ketensamenwerking is de deelname sinds 2018 aan de werkgroep Kansrijke Start, gezamenlijk wordt toegewerkt naar een programma waarin elke pasgeborene, kwetsbaar of niet, de beste zorg krijgt.

De kraamzorgorganisaties zijn actief betrokken in VSV's en ontwikkelen zich samen met verloskundigen en/of ziekenhuizen juridische samenwerkingsverbanden in het kader van integrale geboortezorg. De kraamzorg is een volwaardige gesprekspartner binnen de keten en de individuele kraamverzorgende maakt in toenemende mate deel uit van een multidisciplinair samenwerkend team rondom de kraamvrouw en haar pasgeborene. Afspraken over de inhoud van zorg worden regionaal gemaakt op basis van de door het Kenniscentrum Kraamzorg ontwikkelde Landelijke Protocollen die beschikbaar zijn via de website en app. In 2017 is er via de website en nieuwsbrieven sterk op aangedrongen bij de kraamverzorgenden en kraamzorgorganisaties om zoveel mogelijk gebruik te maken van deze Landelijke Protocollen en eventuele regionaal gemaakte afspraken die afwijken te melden bij het KCKZ. Op basis van die informatie zijn de Landelijke Protocollen in 2018 verder verfijnd en zo wordt er voor gezorgd dat de kraamzorg aansluiting blijft houden bij de ontwikkelingen in de keten.

De Herregistratiecommissie 2019 heeft in 2018, met de door haar gemaakte keuzes voor de verschillende categorieën voor bij- en nascholing, er voor gezorgd dat de individuele kraamverzorgende zich steeds meer bewust van haar rol in de keten is. De activiteiten die ze voor haar (her)registratie vanaf 2019 in het Kwaliteitsregister moet ontplooiën zijn hierop duidelijk afgestemd.

3.5 Onderzoek

Het Kenniscentrum Kraamzorg doet er alles aan om onderzoek te faciliteren en te stimuleren.

Hier volgen de activiteiten in de verslagperiode:

- Door de programmacommissie van ZonMw is een call voor de kraamzorg uitgeschreven en op 1 februari 2016 uitgezet. Per 1 december 2016 zijn er 5 onderzoeksvoorstellen kraamzorg gehonoreerd, waaraan totaal 17 kraamzorgorganisaties meewerken, met voor elk onderzoek een bedrag van 300.000 Euro voor 3 jaar. Het is ongekend voor de kraamzorgsector dat er zoveel onderzoek mogelijk is. De vijf onderzoeken gaan over de effectiviteit en invulling van kraamzorg, waarbij zorg op maat een belangrijk uitgangspunt is. De

resultaten dragen bij aan het professionele handelen van de beroepsgroep kraamzorg in de (integrale) keten van zorg. Zie ook: <https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/preventie/zwangerschap-en-geboorte/kennis-voor-kraamzorg/>

In 2017 is veel aandacht uitgegaan naar de onderzoeken. 2018 stond in het teken van de uitrol van de onderzoeken en eind 2019 worden de eerste resultaten verwacht.

- Het onderzoek 'STARSHIP' van het Erasmus MC moet leiden tot betere herkenning en behandeling van baby's met geelzucht in de eerste lijn. In 2018 zijn de kraamverzorgenden betrokken middels een enquête via de e-nieuwsbrief van het KCKZ.
- Kraamverzorgenden hebben in maart 2018 massaal meegedaan aan het onderzoeksproject 'De beste start voor de kwetsbare kraamvrouw en haar kind'. In dit onderzoeksproject doen het ErasmusMC en Hogeschool Rotterdam onderzoek naar wat kraamverzorgenden nodig hebben om zorg te verlenen aan kwetsbare zwangeren en kraamvrouwen. Maar liefst 1827 kraamverzorgenden, zorgconsulenten en intakers uit het hele land vulden de vragenlijst in. Van alle deelnemers was 89% kraamverzorgende, de overige 10% was intaker (9%) of zorgconsulent (1%). Binnen de deelnemende organisaties is er bij 89% speciale aandacht voor kwetsbare zwangeren en kraamvrouwen.

3.6 Innovaties

3.6.1 Digitale kraamzorg

Alle kraamverzorgenden weten het Kenniscentrum Kraamzorg inmiddels te vinden via de website, de e-nieuwsbrief, facebook en de APP van het KCKZ blijkt uit de bezoekerscijfers. De e-learning's lijken nog een digitale uitdaging voor veel kraamverzorgenden.

Langzaam wordt de sector digitaler wat van groot belang is om mee te kunnen als volwaardig partner in de keten van geboortezorg.

3.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst

In het najaar van 2017 heeft het Kenniscentrum Kraamzorg 5 regiobijeenkomsten in het land georganiseerd waarmee we veel kraamzorgorganisaties hebben bereikt.

Met de input en het draagvlak uit deze regiobijeenkomsten zijn we in 2018 aan de slag gegaan en hebben o.a. met de Herregistratiecommissie nadrukkelijk nagedacht hoe de Kraamverzorgende van de toekomst eruit ziet en hebben daar met de nieuwe Herregistratie-eisen rekening mee gehouden.

4. Financiën

In de bijlage is een verkorte versie van de jaarcijfers 2018 bijgevoegd.

De opbrengsten 2018 bedragen € 324.000,- en zijn lager dan de opbrengsten 2017 (€ 352.000,-). In 2017 waren de opbrengsten hoger doordat in dat jaar het grootste gedeelte van de kraamverzorgenden zich hebben geherregistreerd voor een tweede registratieperiode van drie jaren. De herregistratie begon eerder in het jaar dan werd verwacht. Doordat de inkomsten worden verspreid over 36 maanden vanaf de maand van ontvangst en er nog een gedeelte van de inkomsten uit voorgaande jaren voor dit verslagjaar stond gereserveerd, zijn de opbrengsten voor 2017 eenmalig hoger.

De vooruit ontvangen bedragen voor toekomstige verslagjaren zijn op spaarrekeningen gestort en ten alle tijden beschikbaar. In de balans zijn de vooruit ontvangen bedragen opgenomen onder de lang- en kortlopende schulden.

De kosten voor het register zijn in 2018 lager dan in 2017 door minder herregistraties waardoor de transactiekosten van Docdata lager zijn.

In 2017 en in 2018 zijn er een aantal e-learnings ontwikkeld. Hier is meer tijd aan besteed dan aanvankelijk gedacht was. De e-learnings zijn operationeel vanaf november 2017.

De inkomsten uit de e-learnings ad € 11.600 blijven achter op de verwachte inkomsten (€ 35.400).

In 2018 zijn de huisvestingskosten toegenomen door het huren van een tweede kantoorruimte, zodat er voldoende werkplekken zijn voor het personeel. Tevens zijn er een aantal laptops vervangen.

4.1 Vaste inkomsten

De vaste inkomsten van Kenniscentrum Kraamzorg bestaan uit de (her)registratie van kraamverzorgenden en de accreditatie van (opleidings-)instellingen.

De (her)registratie van een kraamverzorgende bedraagt voor de periode vanaf 1 april 2016 tot en met 31 maart 2019 € 90,- voor drie jaar.

De aanbodaccreditatie is vanaf 1 april 2016 € 135,- per jaar, een instellingsaccreditatie is € 1.600,- voor een non-profitorganisatie en € 2.150,- voor elke andere organisatie, beide voor drie jaar.

Eind 2018 hadden zich 9.400 kraamverzorgenden ingeschreven in het Kwaliteitsregister, ongeveer 290 scholingen waren geaccrediteerd en 10 instellingsaccreditaties zijn verleend in deze verslagperiode, waardoor Kenniscentrum Kraamzorg financieel onafhankelijk is.

4.2 Subsidies

In 2018 zijn er geen subsidies door het Kenniscentrum Kraamzorg aangevraagd of ontvangen.

4.4 Sponsoring

Vanaf 2018 heeft Forest Healthcare het contract met 2 jaar verlengd voor totaal €20.000,- in ruil waarvoor Forest Healthcare een pagina op de website van Kenniscentrum Kraamzorg mag vullen met haar eigen content.

Ook in 2018 is Philips Personal Health wederom een samenwerking met het Kenniscentrum Kraamzorg aangegaan voor €15.000,- per jaar onder dezelfde voorwaarden als Forest Healthcare.

Deze sponsorgelden zijn besteed aan de ontwikkeling van e-learnings voor kraamverzorgenden.

5. Tot slot

Met dit Jaarverslag over 2018 legt het Kenniscentrum Kraamzorg verantwoording af over haar gevoerde beleid en de daaruit voortvloeiende activiteiten.

Wij kijken met trots terug op een mooi jaar waarin er weer voortgang gemaakt is op de weg naar professionalisering van de kraamverzorgenden. Daarbij heeft de input uit de regiobijeenkomsten eind 2017 en de bijeenkomsten met de Herregistratiecommissie ons enorm geïnspireerd.

Samen met de kraamverzorgenden en de kraamzorgorganisaties zetten we steeds weer nieuwe stappen om tot eenduidigheid te komen als het over de kwaliteit en de inhoud van het werk van kraamverzorgenden gaat. Wij zijn vol nieuwe energie aan 2019 begonnen.

Marie-Pauline van der Ven-de Vries, directeur

ven@kenniscentrumkraamzorg.nl

Esther van der Zwan, secretaris

zwan@kenniscentrumkraamzorg.nl

Hoofddorp, augustus 2019

Bijlage: Jaarcijfers Kenniscentrum Kraamzorg 2018

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(Na resultaatbestemming, afgerond op duizend euro's)

a c t i v a	2018	2017
	€	€
<u>Vaste activa</u>	7.000	3.000
<u>Vlottende activa</u>		
Vorderingen en overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	6.000	9.000
Vorderingen	5.000	4.000
	11.000	13.000
Liquide middelen	467.000	640.000
	485.000	656.000
	485.000	656.000
p a s s i v a	2018	2017
	€	€
<u>Reserves</u>		
Saldo reserve	70.000	44.000
Tekort c.q. overschot verslagjaar	-21.000	26.000
	49.000	70.000
<u>Langlopende schulden</u>		
Vooruit ontvangen bedragen	110.000	272.000
<u>Kortlopende schulden</u>		
Vooruit ontvangen bedragen	286.000	289.000
Belastingen	11.000	5.000
Overige schulden	29.000	20.000
	326.000	314.000
	485.000	656.000
	485.000	656.000

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 en 2017

(Afgerond op duizend euro's)

	2018		2017	
	€	€	€	€
Baten				
Opbrengsten registraties en accreditaties				
Registraties	273.000		305.000	
Accreditaties	39.000		44.000	
		312.000		349.000
E-learnings		12.000		2.000
Overige opbrengsten		-		1.000
		324.000		352.000
Som der baten				
Lasten				
Personeel	213.000		219.000	
Register en accreditaties	37.000		41.000	
Beleidssterreinen en protocollen (incl. sponsoring)	-9.000		-14.000	
E-learnings	34.000		28.000	
Overige lasten	70.000		52.000	
		345.000		326.000
Som van de lasten				
Saldo		-21.000		26.000
Financiële baten en lasten				
		-		-
Tekort c.q. overschot				
		-21.000		26.000
		-21.000		26.000